

Zásady pre hodnotenie riešenia logických úloh (vrátane sudoku) v súťažiach SZHaK

Hodnotenie logických úloh, vrátane sudoku, či iných hlavolamov a rébusov, je činnosť, ktorou sa zisťuje správnosť riešenia danej úlohy porovnaním s autorským riešením. Tento dokument určuje zásady hodnotenia riešenia logických úloh v súťažiach SZHaK. Obsahuje komentár pre ich vysvetlenie.

Hodnotenie správnosti riešení nemôže obsiahnuť všetky možné prípady, ktoré prináša lúštitel'ská prax. Preto tento materiál je návodom pre hodnotiteľa, ktorý okrem toho musí uplatniť aj svoje skúsenosti, zdravý úsudok a cit pre riešenie konkrétnych situácií. Sú koncipované tak, aby bola minimalizovaná bodová strata riešiteľov a zohľadňujú skutočnosť, že v prípade pochybností o nesprávnosti riešenia sa zvyhodňuje riešiteľ.

I. Hodnotenie

Základnou jednotkou hodnotenia sú body. Každá logická úloha, alebo sada úloh, má vopred stanovenú určitú bodovú hodnotu.

A. Hodnotí sa vo všeobecnosti celá úloha (vyplnená mriežka, vykreslený obrazec, linka, slovná alebo iným spôsobom vyjadrená odpoveď, výsledok manipulačnej činnosti, príp. ďalšie riešenia úlohy podľa špecifikácie zadania). Výnimku tvoria prípady, keď je priamo zadaním umožnené odovzdať len čiastočné riešenie.

1. Pre posudzovanie správnosti riešení je určujúce autorské riešenie. Hodnotenú úlohu, ktoré je zhodné s autorským riešením, je správne riešenie. Jeho správnosť sa označí spravidla zakrúžkovaním bodovej hodnoty danej úlohy, názvu danej úlohy, alebo sa určí miesto pre takýto úkon (napr. zaškrťacie políčko). Pri úlohách s možnosťou získania bodov aj za čiastočné riešenie, optimalizačných úlohách, kde je výsledný počet bodov závislý od riešenia, alebo pri úlohách, kde body určuje poradie odovzdania, sa výsledná bodová hodnota vpíše spravidla do vopred určeného políčka.
2. Neriešené úlohy, alebo ich neriešené časti (úlohy s možnosťou čiastočných riešení) sa hodnotiteľom preškrtnú. Pri nedoriešených úlohách, alebo úlohách, kde bola zistená chyba, sa viditeľne vyznačí neriešené miesto, alebo miesto takejto chyby, prípadne sa takáto chyba vyznačí v odpovedi.
3. Ak nemôže hodnotiteľ jednoznačne dokázať, že riešiteľ vo svojom riešení úlohy urobil chybu, alebo riešenie nespĺňa podmienky zadania, prikláňa sa hodnotenie „v prospech riešiteľa“.
4. Uznávajú sa aj vyhovujúce neautorské riešenia. Za vyhovujúce neautorské riešenia sa pokladajú také riešenia, ktoré v celom rozsahu spĺňajú zadanie.
5. Hodnotí sa riešenie, ktoré je umiestnené v súlade so zadaním, pričom na detaily mimo takéto miesto sa ohľad neberie. Výnimkou je prípad, keď riešiteľ pre čitateľnosť, alebo nutnú opravu riešenia (napr. obmedzená možnosť prepisovania) napíše riešenie, alebo jeho časť mimo stanovené miesto a táto úprava je jednoznačne označená, alebo vysvetlená.
6. Ak sa zistí, že autorské riešenie je výnimočne chybné, považujú sa za chybné aj všetky takto odovzdané identické riešenia.

B. Body sa pridelujú:

1. V plnom rozsahu osobitne za každú úlohu, podľa hodnoty stanovenej v zadaní.
2. V čiastočnom rozsahu, ak sú splnené podmienky pre správnosť čiastočného riešenia, osobitne za každú úlohu, alebo sadu úloh, podľa hodnoty stanovenej v zadaní.
3. V plnom, alebo čiastočnom rozsahu pri optimalizačných úlohách, alebo úlohách podobného typu a to podľa výsledku v závislosti na určenom zadaní, alebo spôsobe určenia výslednej bodovej hodnoty.
4. Podľa vopred daných kritérií, ktoré musia byť oznámené písomnou formou ešte pred začiatkom súťaže (napr. podľa poradia odovzdania, počtu odovzdaných úloh a podobne), pričom sú všeobecne vnímané ako základné za riešenie.
5. S prívlastkom bonusové, ktoré musia byť oznámené písomnou formou ešte pred začiatkom súťaže (napr. podľa času odovzdania, poradia odovzdania a podobne), ak ide o body nad rámec základného počtu bodov získaných za riešenie.

Vysvetlivky: Každá úloha je vo všeobecnosti vnímaná ako osobitná a nemá väzbu na iné úlohy. V takýchto prípadoch sa hodnotí samostatne. Pri sadách úloh, alebo prepojených úlohách, môže nastať viacero postupov pre určenie výslednej bodovej hodnoty, ktoré ale musia byť určené v zadaní. V takýchto prípadoch sa postupuje podľa týchto zadaní. Obdobne musia byť vopred známe podmienky pre pridelovanie tzv. bonusov (čl. 5). Odporúča sa tieto podmienky uvádzať na titulnej strane riešiteľských listov.

6. Za chybnú (neriešiteľnú) úlohu v jej plnom bodovom rozsahu
  - a) v prípade písomných súťaží každému riešiteľovi, ktorý označí túto skutočnosť popisom „chybná úloha“
  - b) v prípadoch súťaží bez písomného riešenia (manipulačné, hlasové, elektronické ...) prvému riešiteľovi, ktorý túto skutočnosť oznámi.V takýchto prípadoch riešiteľ už v riešení danej úlohy nepokračuje. Ak organizátor v rámci hodnotenia jednoznačne doloží, že úloha nie je chybná a má korektné riešenie v súlade so zadaním, body sa takémuto riešiteľovi nepridelia.

C. Body sa nepridávajú:

1. Ak riešiteľ odovzdá riešenie po časovom limite, alebo ho neodovzdá vôbec.
2. Ak riešiteľ uvedie viac ako jedno riešenie danej úlohy, okrem prípadov, keď je toto umožnené priamo zadaním úlohy.
3. Ak je riešenie úlohy neúplné, alebo je celá úloha riešená nesprávne.
4. Ak je riešenie alebo jeho časť nejednoznačné, resp. nečitateľné, vrátane jednoznačnosti tvaru písmen, číslíc, prípadne symbolov, určených zadaním.
5. Ak je chybná odpoveď, resp. výsledok, alebo ak riešenie nekorešponduje so zadaním úlohy.
6. Ak riešiteľ nedodrжал podmienky dané Turnajovým poriadkom.

V prípade sporu medzi organizátorom a súťažiacim sa postupuje v zmysle schváleného Turnajového poriadku.

II. Klasifikácia riešiteľov

Po ukončení riešenia všetkých logických úloh a vyhodnotení riešení jednotlivých súťažiakov je stanovené poradie riešiteľov a to podľa týchto kritérií:

1. Vopred určené osobitné pravidlá, ktoré boli oznámené písomne pred súťažou.
2. Väčší súčet bodov získaných za jednotlivé správne vyriešené logické úlohy (základné body) a bonusových bodov (body navyše ak boli počas súťaže udeľované).
3. V prípade rovnosti takéhoto súčtu väčší počet základných bodov (bez bonusových bodov, tzn. za čas, poradie a podobne).
4. Ak sa ani týmto spôsobom neurčí poradie, rozhodne o lepšom postavení zisk z troch najviac bodovaných úloh. Tieto úlohy musia byť ale v zadaní vopred určené.
5. V prípade, že bonusové body neboli pridelované a špeciálne pravidlá neboli stanovené, rozhodne o poradí lepšiu súčet poradí dosiahnutých v jednotlivých kolách.
6. Pokiaľ nebolo možné ani takto stanoviť exaktné poradie, tak o poradí súťažiakov, ktorí dosiahli rovnaký počet bodov rozhoduje rozboj. V prípade potreby rozboja sa rieši jedna rozbojová úloha.
  - 6a. Rozboja sa zúčastňujú len riešitelia, pri ktorých je potrebné stanoviť konečné poradie, t.j. riešitelia, ktorí sa s rovnakým počtom bodov umiestnili na 1. – 15. mieste na Majstrovstvách Slovenska, resp. na 1. – 10. mieste na turnaji, ktorý je zahrnutý do Grand prix a/alebo jeho výsledky sa započítavajú do výkonnostných tried.
  - 6b. Riešitelia riešia rozbojovú úlohu po skupinách. Jednu skupinu riešiteľov tvoria vždy len riešitelia s rovnakým bodovým ziskom. O poradí rozhoduje rýchlejšie odovzdanie správneho riešenia.

- 6c. V prípade, že jeden z riešiteľov odovzdá nesprávne riešenie víťazom rozboja sa stáva druhý riešiteľ, resp. ďalší riešitelia podľa rýchlosti odovzdania za predpokladu, že zadanú úlohu vyrieši správne v stanovenom časovom limite.
- 6d. Ak ani jeden z riešiteľov v stanovenom časovom limite zadanú rozbojovú úlohu nevyrieši, resp. nevyrieši ju správne, stanoví sa poradie ex aequo. Toto neplatí o poradí na prvých troch miestach. Rozboj na týchto pozíciách pokračuje druhým kolom, v ktorom sa vyberie jedna zo stredne náročných súťažných úloh, ktorú mali všetci riešitelia, ktorých sa rozboj týka, vyriešenú a o poradí rozhodne čas, za aký ju opätovne vyriešia.

III. Záver

1. V prípade sporu medzi riešiteľom a organizátorom sa postupuje podľa Turnajového poriadku SZHaK.
2. Tieto zásady sa vydávajú pre hodnotenie riešení logických úloh, vrátane sudoku, či iných hlavolamov a rébusov všetkých turnajových súťaží. Zásady boli schválené radou SZHaK dňa 20.12.2013 a platia od 1. januára 2014.
3. Vzory a príklady hodnotenia a jednoznačného postupu pri konkrétnej situácii sú uvedené v prílohe 1. (*pozn. bude sa postupne doplňovať zatiaľ vyhotovená nie je*)
4. Pre tento účel a korektnosť vyhodnotenia správnosti riešení a ako podklad pri riešení sporov sú záväzné pramene uvedené v prílohe 2. (*pozn. bude sa postupne doplňovať zatiaľ vyhotovená nie je*)